

Sahip olduğu her şey mutluluk sebebi

18 yaşındaki Kanat Abdıcaparov üniversite öğrencisi ve genç bir sporcu. Hayata sancılı bir şekilde gözlerini açan Abdıcaparov, dünyaya gelmesinden bu yana beyin felci hastalığı ile mücadele ediyor. Serebral Palsi (SP) olarak adlandırılan beyin felci hastalığı daha çok doğum öncesinde ya da doğum esnasında meydana geliyor. >>>

Erken gelen mucizelere 28 ilmek

Her geçen gün doğum oranı artan prematüre bebeklere bir dernek aracılığıyla yardım etme fikriyle Bermet Toktogulova ve Güzel Kerimkulova 28 İlmek Derneği'ni kuruyor. Prematüre bebeklere destek olmak amacıyla kurulan 28 İlmek Derneği 1 Ekim 2016 yılından beri Bişkek'te faaliyet gösteriyor. Bebekler için ördükleri kıyafetler ve oyuncaklar >>>

Maharetli ellerin işi; marküteri

Farklı renk ahşapların bir araya getirilerek oyulmasıyla oluşan sanata marküteri deniliyor. Değerini bilenler için marküteri eserlere sahip olmak bir ayrıcalık. Çünkü; bir kere yapılan eserin bir ikincisinin tekrarı mümkün değil. Kişiyeye özel ürünleri ile geçmişte oldukça popüler olan marküteri şimdilerde teknolojinin faydalarından yararlanılarak >>>

GAZETE Manas

KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ UYGULAMA GAZETESİ

ARALIK 2018 / SAYI: 68

www.manas.edu.kg

Meclis Başkanları Manas Üniversitesi'nde

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Binali Yıldırım, Kırgız Cumhuriyeti Meclisi Cogorku Keneş Başkanı Dastan Cumabekov ve beraberlerindeki heyet, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'ni (KTMÜ) ziyaret etti. Meclis Başkanları 7 Aralık 2018'de Kültür Merkezi'nde düzenlenen "Bilinen ve Bilinmeyen Yönleriyle Aytmatov" adlı etkinliğe katıldı.

Meclis Başkanları Manas Üniversitesi'nde

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Binali Yıldırım, Kırgız Cumhuriyeti Meclisi Cogorku Kenes Başkanları Dastan Cumabekov ve beraberlerindeki heyet, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'ni (KTMÜ) ziyaret etti. Meclis Başkanları 7 Aralık 2018'de Kültür Merkezi'nde düzenlenen "Bilinen ve Bilinmeyen Yönleriyle Aytmatov" adlı etkinliğe katıldı. Programda öğrenciler tarafından Cengiz Aytmatov'un eserlerinden oluşturulan tiyatral gösteri gerçekleştirildi. Ayrıca bir yıl boyunca Aytmatov'un doğum yılı münasebetiyle düzenlenen etkinlikler ve yarışmalar sonucunda başarılı öğrencilere hediyeleri verildi.

Asya topraklarını güneş gibi aydınlatan KTMÜ

KTMÜ'nün önemini vurgulayan TBMM Başkanı Binali Yıldırım, "KTMÜ'de Ulu Manas'ın ruhundan aldığı ilham ile ortak geleceğimizi inşa etmek için genç nesillere rehberlik eden değerli bir üniversitedir. 1995 yıldan bu yana kadar binlerce genç akılla bilimle eğitim ahlak-

lı insanlar olarak yetiştirmiş en güzel üniversitelerden biridir. Anadolu ve Orta Asya arasında gönül bağlarımızı kuvvetlendiren bir köprüdür. Bizler tarihte büyük devletler kurmuş, büyük medeniyetler inşa etmiş kadim bir milletin evlatlarıyız. 21. yüzyılda medeniyetimizi yeniden canlandırmak için büyük gayret gösteriyoruz. İnsanlık tarihine yeniden büyük bir medeniyet kazandırmak istiyoruz. Asya topraklarını güneş gibi aydınlatmak için 23 yıldır büyük bir gayret gösteren KTMÜ'ye bu sebeple büyük önem veriyoruz. Gençlerimizin burada milletine, devletine, ailesine faydalı olacak nitelikler kazanarak mezun olmasını istiyoruz. KTMÜ, Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti arasındaki ilişkinin bir anıtıdır." diye konuştu.

KTMÜ'nün sürekli gelişimini takdirle karşılıyoruz

Meclis Başkanı Yıldırım, "Üniversitenin sürekli kendi-

sini geliştiren, akademik kadrosunu, fiziki ve teknik altyapısını görüyoruz ve takdirle karşılıyoruz. Çağın ihtiyaçları doğrultusunda, kurulduğu yıldan itibaren Türkiye Cumhuriyeti olarak, üniversitenin gelişmesi açısından hiçbir fedakârlıktan kaçınmadık, bundan sonra da kaçınmayacağız. Bişkek'te okuyan gençlerimiz Ankara'da, İstanbul'da, İzmir'de, Van'da okuyan kardeşlerimizden geri kalmasını diye Türkiye'nin en iyi üniversitelerinin en iyi akademisyenlerini buralara gönderiyoruz. Halen Türkiye'den 30'dan fazla üniversitesinden 200'e yakın öğretim üyesi akademik ve idari personel Kırgız kardeşleriyle beraber burada görev yapıyor, gençlerimizi yetiştiriyor. Üniversitemiz eğitim-öğretim, bilimsel gelişme, topluma hizmet ve evrensel hedeflere ulaşma bakımından çok büyük yol kat etmiştir." diyerek Manas Üniversitesi'nin gelişmişlik düzeyini ifade etti.

Dünya üniversitesi olma yolunda hedefler

Meclis Başkanı Yıldırım, "Kırgızistan'ın en iyi üniversitesi olan KTMÜ'nün de dünyadaki emsalleriyle yarışır hale gelmesi için önemli hedefler koyduk. Üniversitesin akademik yayınlarının artırılması, Türkiye'den gelen öğrencilerin artırılması, KTMÜ bünyesinde tıp ve hukuk fakültelerinin kurulması, fiziki ve teknik altyapısı hızla gelişen KTMÜ'de bir teknopark inşa edilmesi. Bunlar gerçekleştirmeyi planladığımız projelerden birkaç tanesi" diye konuştu.

Yaşasın Kırgızistan-Türkiye kardeşliği!

Meclis Başkanı Yıldırım, "Amacımız geleceğe birlikte yürürken hem Türk hem de Kırgız halkının huzuru, istikrarı ve güvenini sağlamak. Türkiye'nin sahip olduğu birikimleri sanayide, turizmde, sağlıkta, eğitimde kardeş Kırgızistan ile paylaşmak ve refa-

hı birlikte elde etmek. Manas Destanı'nda şöyle bir cümle var: 'Hünerin en önemlisi maharetli dildir.' Dilimiz bir, dinimiz, kültürümüz, geçmişimiz bir, geleceğimiz bir! Yaşasın Kırgızistan-Türkiye kardeşliği! Hepinizi sevgiyle saygıyla karşılıyorum. Verdikleri destekten dolayı Manas Üniversitesi'ne, Meclis Başkanı'mıza, hocalarımıza teşekkür ediyorum." diyerek konuşmasını tamamladı.

Bir büyük bayram

Programda konuşan KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, konuşmasına, "Cengiz Aytmatov'un "Bilinen ve Bilinmeyen Yönleriyle" adlı programla bugün, 1 yıl boyunca yapmış olduğumuz faaliyetlerimizi tamamlamış bulunuyoruz. Bizim için çok büyük bir bayram oldu. Yüce Allah tevafuk etti ve Sayın Başkanlarımızla bu programımızı kapatıyoruz." diyerek başladı.

Türk dünyasının parlayan yıldızı

Rektör Prof. Dr. Balcı, "Cengiz Aytmatov esas itibarıyla Kırgızların dünya sahnesindeki en büyük değeri olmakla beraber, bütün Türk dünyasının semadaki parlayan yıldızıdır. 20. asrın ikinci yarısı ve 21. asrın başında, Türk dünyası böyle bir değeri insanlığa hediye ederek, ne büyük bir birikime sahip olduğunu ve nasıl büyük insanlar çıkarabileceğini bütün dünyaya göstermiştir" dedi.

Cengiz Aytmatov'un 90. yaşına özel

Türk dünyasının gururu Cengiz Aytmatov yaşasaydı 90 yaşında olacaktı. Ama yazar 'Seni tanıyanlar var oldukça, sende var olacaksın' derken kendisi gibi insanlık için değerli kişilerin ölümsüzlüğünü çoktan ilan etti.

Aytmatov edebiyatseverlerin gönlüne manevi zenginliklerle dolu, güçlü kalemiyle dokundu. Peki, birçok kişinin başucu eserlerini kaleme alan yazar kimleri okuyordu, ruhunu neyle besliyordu?

Hüzün, sevgi, keder, özlem, umut. Hepsi damla damla insanın ruhuna işler ve şekil verir. Aytmatov yaşadığı dönem itibarıyla oldukça zor günlerden geçti. Bu günlerde yaşadığı zorluklar onu üzerken, yaşanmışlıklar onu daha hissiyatlı biri yapıp kalemini daha da güçlendirdi. Tüm bunlar Aytmatov'un algısını, yarattığı dünyanın dinamiklerini oluşturdu. Babasının acı kaybını bir ömür ruhunda hissederken, Beyaz Gemi romanında babasını kaybeden çocuk üzerinden duygularını okuyucuyla paylaşması gibi kendisini eserleriyle ifade etti.

Gabriel Garcia Marques Aytmatov'un kader ortağı

Eserler sadece yazarların deneyimleri doğrultusunda oluşmaz. Yazmak derin entelektüel zekâyı, okumayı, izlemeyi, aramayı gerektirir. Aytmatov ile 28 yıl birlikte çalışan akademisyen Abdıldacan Akmataliyev, Aytmatov'un okuyucu yönü hakkında şunları söyledi: 'Aytmatov çok okuyan biriydi. Hem batı hem doğu edebiyatını okurdu. Bunun yanı sıra Latin Amerika eserlerine de oldukça ilgiliydi. Latin Amerikalı yazar Gabriel Garcia Marques'i çok severdi. Aytmatov ile benzer acıları yaşamış, aynı yollardan geçmiş o da. İkisinin de yazmaya şiiirle başlaması, yazarlığın yanı sıra gazetecilik deneyimlerinin olması, sinemaya ilgi duymaları gibi birçok ortak özellikleri var. İkisi de eserlerinde insanı psikolojik olarak resmeder ve insani problemlere önem verir. Bu nedenle edebiyatçılar tarafından Aytmatov'un Gün Olur Asra Bedel eseri ile Marques'in Yüz Yıllık Yalnızlık eseri karşılaştırılarak analiz ediliyor.'

Aytmatov okuyor

'Tabak tabak beş parmak yedik'

Aytmatov ve Marques 1987 yılında Moskova'da bir araya geldi. Buluşmada İtalyan Senarist Tonino Guerra da aralarında vardı. Daha öncesinde Bişkek'e de gelen Guerra o güne dair anılarını şu sözler ile anlattı: 'Aytmatov Francesco Rosi, Marques ve beni Moskova'daki evinde ağırladı. Bizi çok dostça ağırladı. Eşi Mariya bize Kırgız ulusal yemeği beş parmak hazırlamıştı. Bizim spagettiye benzettiğim yemeği tabak tabak yemiştik.'

'Aytmatov Kırgızistan'ın Tolstoy'u'

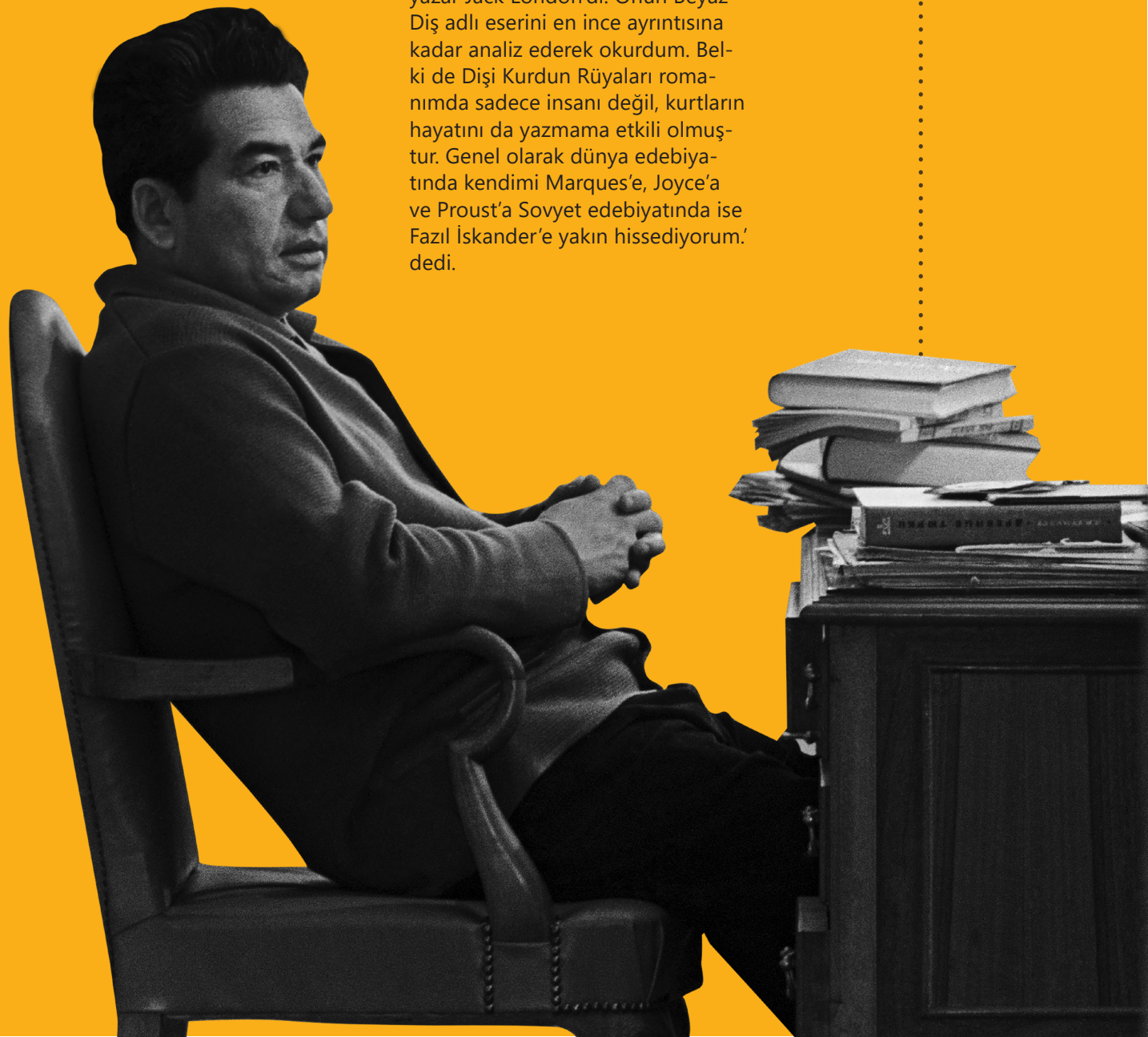
Aytmatov'un Rus edebiyatına da oldukça ilgili olduğunu belirten Akmataliyeva onun Gorki, Puşkin, Dostoyevski, Tolstoy ve Turgenyev gibi Rus edebiyatının öncü yazarlarını sık sık okuduğunu belirtti. Aytmatov'un ölüm haberi üzerine

Rus Yazar Viktor Erofeev verdiği röportajda şunları dile getirdi: 'Ben de Aytmatov Kırgızistan'ın Tolstoy'u, Marques'i. O eserlerinde de yer aldığı gibi birbirine paralel iki hayat yaşamıştır. Biri yazar yönü, edebiyat dünyası. Diğeri ise bürokrat yönü. Çok yönlü hayat süren Aytmatov çok güzel bir hayat yaşadı.'

'Dünya edebiyatında kendimi Marques'e, Joyce'a ve Proust'a yakın hissediyorum.'

Aytmatov 2007 yılında vermiş olduğu röportajında 'Gençliğimde Ernest Hemingway'den çok etkilenirdim. Bir dönem Yurt Dışı Edebiyatı Dergisi'nde şef olarak çalıştım. Dergide Amerikalı yazarların eserlerine yer verirdik. Orada Hemingway'in Çocuk ve Deniz eserini yayınladık. Bu eserin benim Deniz Kıyısında Gezen Ala Köpek eserimle birçok ortak noktası vardı. Birbirimizden habersiz paralel olaylar yazmıştık. Bu beni çok mutlu etmişti. Yine gençken etkilendiğim bir diğer yazar Jack London'dı. Onun Beyaz Diş adlı eserini en ince ayrıntısına kadar analiz ederek okurdum. Belki de Dişli Kurdun Rüyaları romanımda sadece insanı değil, kurtların hayatını da yazmama etkili olmuştur. Genel olarak dünya edebiyatında kendimi Marques'e, Joyce'a ve Proust'a Sovyet edebiyatında ise Fazıl İskander'e yakın hissediyorum.' dedi.

HABER: CANARA KADENOVA
FOTO: INTERNET

3 Aralık Dünya Engelliler Gününe Özel...

Sahip olduğu her şey mutluluk sebebi

18 yaşındaki Kanat Abdıcaparov üniversite öğrencisi ve genç bir sporcu. Hayata sancılı bir şekilde gözlerini açan Abdıcaparov, dünyaya gelmesinden bu yana beyin felci hastalığı ile mücadele ediyor. Serebral Palsi (SP) olarak adlandırılan beyin felci hastalığı daha çok doğum öncesinde ya da doğum esnasında meydana geliyor. Hastalık merkezi sinir sisteminin hareket işlev alanlarının hasar görmesine neden oluyor. Buna bağlı olarak 6 yaşına kadar kendi kendine yürüyemeyen Abdıcaparov, 7 yaşında da babasını kaybetmenin acısını yaşıyor. Zor bir başlangıçla yaşam serüvenine adım atan Abdıcaparov, bilek güreşiyle kendine yeni bir hayatın kapılarını aralıyor.

HABER: ALP YURTÇİÇEK
FOTO: ALP YURTÇİÇEK

'Engelim hayatımda bana farklı kapılar açtı'

Beyin felci hastalığıyla mücadele eden Abdıcaparov, kendisini hayata bağlayan ve mutlu eden en büyük faaliyetin bilek güreşi olduğunu ifade ediyor. Mutlu olmanın her şeye sahip olmakla değil; sahip olduklarıyla mutluluğu yakalayabilmek olduğunu belirten Abdıcaparov hastalığının başarılarına engel olmadığını şu sözlerle vurguluyor: "Bedenel engelim olsa da kendimi hiçbir zaman akranlarımdan farklı görmedim. Engelim hayatımda bana farklı kapıları da beraberinde açtı. Ben evde öylece oturmak istemiyorum. Spor yapmayı çok seviyorum. Özellikle bilek güreşi sporuyla ilgileniyorum. Spor salonuna güçlenmek ve yarışmalara katılmak için gidiyorum. Ulusal ve uluslararası bilek güreşi müsabakalarına katılıyorum."

'Okula başladığımda kaygılarımın yersiz olduğunu anladık'

Abdıcaparov'ın 9 yıl ilköğretimde, 2 yıl kolejde eğitim aldığı belirten anne Nazgül Abdıcaparova, oğluna olan ilgisini şu cümlelerle aktarıyor: "Kanat 7 yaşında babasını kaybetti. Her zaman ona hem anne hem de

baba olmaya çalıştım. En başından beri Kanat'ın evde çaresizce oturmasını istemiyordum. Kanat'ı sinemaya, oyun alanlarına, Kırgız düşünlerine götürüyordum. Çünkü topluma entegre olması ve rahatlıkla iletişim kurmasının en iyi yolu buydu. Kanat koleje ilk başladığında yeni arkadaşları onunla ilgili ne düşünür, ne olur diye çok kaygılıydık. İlk günün ardından okuldaki herkes oğluma alıştı ve kendilerinden biri gibi görüp benimzediler. Her şeyin olması gerektiği gibi normal olduğunu görünce kaygılarımızın yersiz olduğunu anladık."

'Kendimi şanslı hissediyorum'

Abdıcaparov eğitimine Politeh Üniversitesi Bilgisayar Programcılığı Bölümü'nde devam ediyor. Gelecekteki hedeflerine ilişkin şunları söylüyor: "Engelli olsam bile kendimi kanıtlayarak ayaklarımın üzerinde durabildiğimi herkese göstermek istiyorum. Beni ilk defa görenler sarhoş ya da zihinsel engelli olduğumu düşünüyorlar. Beyin felci hastalığı hayallerimi gerçekleştirebilmem için bana engel olmuyor. Bende herkes gibi normal bir üniversitede okuyorum. Ailem ve akrabalarım bana çok destek oluyor. Bu yüzden kendimi

şanslı hissediyorum. Kendimi çaresiz insanlar gibi umutsuz hissetmiyorum. Daha yapacaklarım var ve bu doğrultuda yoluma devam edeceğim."

'Bilek güreşi dünya şampiyonu olmak istiyorum'

Küçük yaşlarından itibaren spora ilgi duyan Abdıcaparov, bilek güreşi alanında başarılarına her geçen gün yenisini ekliyor. Bilek güreşini duygularını aktardığı bir araç olarak kullanıyor. Ulusal ve uluslararası kategorilerde yarışmalara katılan Abdıcaparov, Kırgızistan Bilek Güreşi Şampiyonası'nda daha önce bir kez birincilik, Bişkek Şehir Müsabakaları'nda 3 kez, birincilik ve Asya Şampiyonası'nda bir kez üçüncülük elde etti. Sportif alandaki başarıları ve hedeflerine ilişkin Abdıcaparov şu açıklamaları yapıyor: "Öncelikle başarılı olmak için çalışmak, gayret etmek gerekiyor. Umudumu bir gün olsun kaybetmedim. Hastalığım beni spora olan ilgimden alıkoymuyor. Ulusal ve uluslararası müsabakalarda boy göstermek için var gücümle çalışıyorum. Her geçen gün kendimi daha iyi hissediyorum. 20 yaşına geldiğimde bilek güreşi dünya şampiyonu olmak istiyorum."

Beni ilk defa görenler sarhoş ya da zihinsel engelli olduğumu düşünüyorlar. Beyin felci hastalığı hayallerimi gerçekleştirebilmem için bana engel olmuyor. Bende herkes gibi normal bir üniversitede okuyorum. Ailem ve akrabalarım bana çok destek oluyor. Bu yüzden kendimi şanslı hissediyorum.

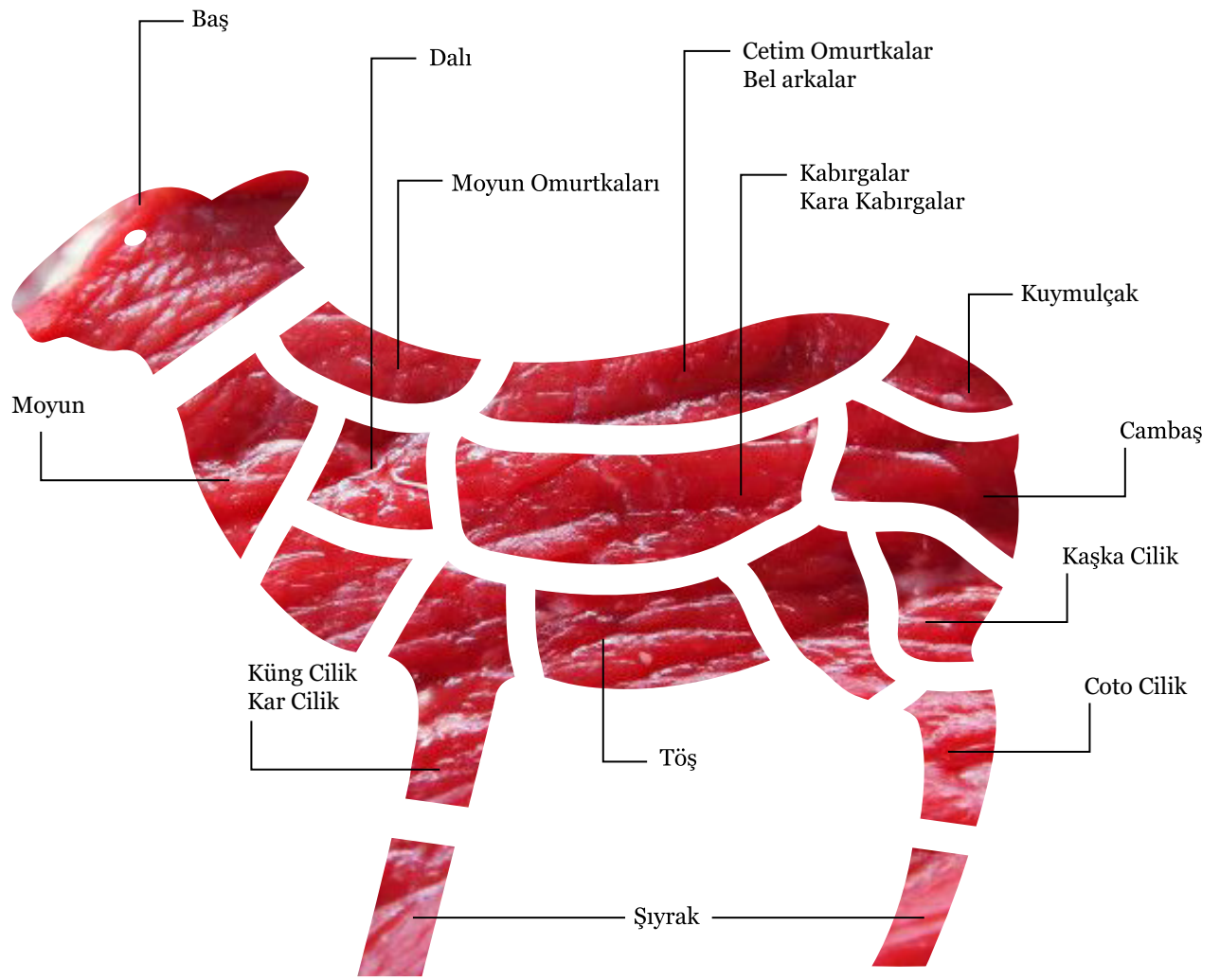
“

Kırgızlarda eve gelen misafirlere gösterilen saygıya "tartuu" adı verilmektedir.

Kırgızların misafirperver ve yaşlılara hürmette kusur etmediklerini tüm dünya tarafından bilinen Manas destanındaki "ustukan tartuu" geleneğinde de rastlıyoruz.

Ustukan tartuu, yakınlık hiyerarşisi, cinsiyet ve yaş gibi kriterlere göre eve gelen saygın misafirlere verilen özel bir yemeğin sunumu, servis edilmesidir.

Ustukan tartuu, koyun, inek ve at gibi hayvanların etinin özel bir yöntemle parçalara ayrıldığı bir çeşit iletişim kurma yoludur.

İletişim kurmanın bir yolu: "Ustukan Tartuu"

Kırgızlarda "ustukan tartuu" geleneğinin milattan sonra binli yıllara dayandığını belirten tarih bölümü öğretim görevlisi doktor Adıl Kocobayev, "Kırgız halkı hayvancılık yapmayı öğrendikten sonra, kesilen hayvanların nasıl parçalanması ve hayvanın hangi parçalarının kimlere verilmesi gerektiğini belirlemeye başladı. Saygının simgesi olarak Kırgızlar tarafından yakın çevresine ve akrabalarına Ustukan'ın en güzel kısımları servis edilmeye başlandı. Eskiden sadece aksakallar için sunulan ustukan sunulduğu yerde tüketilirken günümüzde ise her yaşta insanlara ikram ediliyor, hatta bu ustukanlar paketlere koyularak evlerine de götürülüyor" dedi.

Zamanla ustukan tartuu geleneğinde başlangıçtaki özelliklere göre birtakım değişiklikler meydana geldi. Çeşitli halklardan bazı özellikleri benimseyen Kırgızlar, ustukan tartuu geleneğinin de başlangıçtaki biçimini ve kurallarını böylelikle değiştirdiler. Kırgızistan'da "ustukan tartuu" geleneği cinsiyetlere, yaşa ve yakınlık hiyerarşisine göre değişiyor. Özellikle Ustukan'ın en önemli kı-

"kulağım sizde! Söylediklerinizi hep dinliyorum." anlamını taşıyor. Daha sonra misafir gözleri çıkarıyor ve gözlerden birini "sık sık görüşelim" manasında arkadaşına uzatıyor. Gözün kadına verilmesi ise sofrada bulunan erkeklere hakaret olarak kabul ediliyor. Gözün ilk olarak kadına verilmesi, "Sofradaki erkekler adam değil!" şeklindeki düşüncüyü bünyesinde barındırıyor.

Erkek misafir, gözden sonra koyunun burnunu keserek, kendi eşine veriyor. Bu hareket ise latife mahiyetinde "her zaman koklaşalım" olarak kabul ediliyor. Başın en lezzetli parçası dildir. Ancak dil bütün olarak, gelinlere verildiğinde gelinin "geveze olacağı" düşünüldüğü için uygun görülüyor. Bu yüzden misafir dilin ucunu keserek kendi çocuklarına veya torunlarına veriyor. Son olarak baş yemeği 'usta ve becerikli olmaları' arzusuyla genç kızlara ikram ediliyor."

Evinden mutluluk eksik olmasın

Ustukan'ın erkekler için hazırlanan kısmının servisini Samudinov şu şekilde anlatıyor: Kaşka

cilik (ilik), baş ustukandan sonra erkeklere verilen en saygın bölümdür. "Çükölü cilik (ilik)" veya "coto cilik (ilik)" ihtiyar erkek misafirlere veriliyor. Ancak erkeklerin olmadığı durumlarda yaşlı kadınlara da servis ediliyor. Çükölü cilik (ilik) ile ilgili batıl bir inanca göre; 7 "cilik (ilik)" toplayanın, evinde mutluluğun ve bolluğun eksik olmayacağına inanılıyor. Ustukanın ikinci büyük parçası olan "Kar cilik" ise; ağabeylere, amcalara, eniştelere veriliyor. Ancak "kar cilik" "erken yaşlanacağı" düşüncesi ile kati surette kızlara yedirilmiyor. 'Dalı' ise genellikle eniştelere "geniş omuzlu" olmaları için servis ediliyor."

Kocasına destek olsun

Ustukan'ın kadınlar için hazırlanan kısmının nasıl ikram edildiğini bölge sakinlerinden Seyil Abdıbaçayeva bize şu cümleleriyle ifade ediyor: "Kadınlara verilen ustukanların bir tanesi 'cambaş (kalça eti)'tir. Cambaş etli olduğu için en saygın misafir olarak kabul edilen dünlere, özellikle de kadın dünlere ikram ediliyor. En yaşlı kadınlara verilen ustukan ise, "kuyruk"tur. Ev sahibi kuyru-

ğu vermeden önce, onun bir parçasını "evimizden huzur eksik olmasın" diye kesiyor. Kuyruğun yaşlı kadına verilmesinin en önemli nedeni genellikle yaşlıların dişlerinin olmaması ve kuyruğu zorlanmadan yiyebilecekleri kanısıdır. Kuyruk ve cambaş genellikle kaburga ile birlikte veriliyor. "arka" adı verilen kaburga bölümü ise saygın kadınlara 'kocasına destek olsun' diye temennide bulunarak veriliyor."

Misafirsiz geçen gün, bereketsiz geçen gün

Toplumsal statü ve yaş unsurlarının Kırgızlar için fazla dikkate alındığını belirten öğretim görevlisi doktor Kocobayev ustukan tartuu geleneğine ilişkin: "Kırgızların diğer etmenlerden çok toplumsal statü ve yaş unsurlarını dikkate aldıkları görülüyor. Bu durumun en önemli nedeni ise Kırgızlarda sıklıkla düğün yapılması ve düğünlerde Kırgızların misafir ağırlamayı çok seviyor olmalarıdır. Hatta Kırgızlar için "misafirsiz geçen gün, bereketsiz geçen gündür" şeklinde hâkim bir düşünce bulunuyor. Kırgızlar küçük, büyük her misafiri, saygı ve hürmetle ağırlıyor. Bu sebeple sofradan herkesin hoşnut ayrılması için "ustukan tartuu" geleneğinin eksiksiz yerine getirilmesi gerekiyor. Aksi takdirde, aileler arasında büyük sıkıntılar meydana gelebiliyor. Öyle ki önemli misafirlere "dal" verildiği zaman "bana dalı verdi! Bundan sonra onlar bizim akrabamız değil!" diyerek ilişkilerin koparıldığı bile oluyor.

HABER: SABİNA ABDİLBAÇAYEVA
FOTO: SABİNA ABDİLBAÇAYEVA

simlari eve gelen misafirler içerisinde öncelikle dünlere sonra sırasıyla gençlere, yaşlı erkek konuklara, uzaktan gelen misafirlere ve son olarak ailenin son fertlerinden olduğunu düşündükleri gelinlere ve damatlara ikram ediliyor.

Kulağım sende!

Çüy bölgesindeki en temel ustukanın "baş" olduğunu belirten bölge sakinlerinden Asanbek Samudinov: "Baş, "kar cilik (hayvanın ön ayak kemiklerindeki ilik)" ile birlikte misafirlere veriliyor. Kural olarak "baş", en saygın misafire, yani en yaşlı erkeğe servis ediliyor. Ancak bu ustukanın sunumunda bilinmesi gereken özel kurallar vardır. Baş vermeden önce, ev sahibi bir kulağı kesiyor ve misafire ikram ediyor. Bu hareket

Her geçen gün doğum oranı artan prematüre bebeklere bir dernek aracılığıyla yardım etme fikriyle Bermet Toktogulova ve Güzel Kerimkulova 28 İlmek Derneği'ni kuruyor. Prematüre bebeklere destek olmak amacıyla kurulan 28 İlmek Derneği 1 Ekim 2016 yılından beri Bişkek'te faaliyet gösteriyor. Bebekler için ördükleri kıyafetler ve oyuncaklar ile bu güne kadar yaklaşık 700 prematüre bebeğe ulaşan dernek yardımseverlerin katılımıyla umut dağıtmaya devam ediyor.

Erken gelen mucizelere 28 ilmek

HABER: AYGERİM KAÇINBEKOVA
FOTO: RAMAZAN ÇALAYIR

22 haftadan 36 haftaya kadar doğan bebeklere prematüre deniliyor. İstatistiklere göre her yıl dünyada doğan bebeklerin yaklaşık yüzde 8'i, Kırgızistan'da ise yüzde 6'sı prematüre olarak doğuyor.

Neden 28 İlmek?

Bebeklere çorap örerken 28 ilmekle başlanıyor, bundan dolayı derneğin adını sembolik olarak 28 İlmek koyduklarını belirten dernek kurucusu Bermet Toktogulova: 'Derneğimizi prematüre olarak doğan bebeklere yardım etmek amacıyla kurduk. Derneğe üye olmak için gönüllü olmak dışında hiçbir ön koşulumuz yok. Örgü örmeyi bilmeyenlere de öğretiyoruz. Şuanda derneğimizde 40 gönüllü çalışan var. Piyasada prematüre bebeklere yönelik kıyafet bulmak neredeyse imkânsız. Genelde çoraplar kesilerek giydiriliyor ancak bunlar bebekleri ısıtmak için yetersiz. Bunun için onlara yün kıyafetler ördüyoruz. Sonra da ekibimizle Bişkek'teki doğum evlerine ücretsiz olarak dağıtıyoruz.' dedi.

Yünün faydası öteden beri biliniyor

Derneğin başkan yardımcısı Güzel Kerimkulova: 'Bu tür dernekler Kazakistan, Rusya, Azerbaycan'da da var. Neden Kırgızistan'da da olmasın dedik. 2016 yılında derneğimizi kurduk ve 2 yıldır Bişkek'te faaliyet gösteriyoruz. Bu sene

Oş'a da bir şubemizi açtık. İmkanlarımız elverdiğince tüm şehirlere açma niyetindeyiz. Prematüre bebeklere şapka, battaniye ve çoraplar ördüyoruz. Kullandığımız ipler yüzde yüz yün olmak zorunda. Çünkü yün vücuda batarak bebeklerin derin uykuya geçmesini engelliyor. Prematüre bebeklerde çok sık rastlanan uykuda ölümlerini ördüğümüz yün kıyafetler ile önlemeye çalışıyoruz. Bu yöntem bizim keşfettiğimiz bir şey değil. Eskiden erken doğan bebekler

yün kundaklara sarılırmış. Biz bunu ananelerimizden öğrendik. Şimdilerde bunu günümüze uyarlayıp, yün kıyafetler ördüyoruz.' dedi.

'Annesinin saramadığı bebeği bizim sevgiyle ördüğümüz kıyafetler sardı'

28 İlmek Derneği prematüre bebeklere ördükleri oyuncaklar ile de destek oluyor. Derneğin gönüllülerinden Manas Üniversitesi İletişim Fakültesi Arş. Gör. Dr. Venera Narinova yaptıklarını şu sözler ile

ifade etti: 'Bebekler için yüzde yüz pamuk ipliğinden ahtapot ya da havuç oyuncaklar ördüyoruz. Bunun özel bir sebebi var. Prematüre bebekler kuvözde kendilerini anne karnında hissedip, kabloları kordon bağı sanabiliyorlar. Kabloları tutup çıkarabiliyorlar. Ellerine verdiğimiz örgü ahtapot ve havuç oyuncaklarla bunu önüyoruz.' Ayrıca bebekleri psikolojik olarak da desteklediklerini ekleyen Dr. Narinova 'Ördüklerimizi dağıttığımız sırada anneleri genelde bebek-

lerinin başında beklerken görürüm. Bir gün tek başına yatan bir bebek gördüm. Sonra öğrendim ki terk edilmiş. Çok üzüldüm, hemen ona en güzel rengi seçtim. Annesinin saramadığı bebeği bizim sevgiyle ördüğümüz kıyafetler sardı.' dedi.

Hem anneye hem bebeğe destek

Prematüre olarak doğan bebeğin tedavi edilme sürecinde sadece bebek değil anne de zor bir süreçten geçiyor. 28 İlmek Derneği gönüllüleri ördükleri ile sadece bebeklere değil kaygıyla bebeklerinin başında bekleyen annelere de destek oluyor. O annelerden biri de Aysalkın Botayeva. Botayeva 28 İlmek Derneği ile tanışmasını şu sözlerle ifade ediyor: '10 gün önce üçüz kız dünyaya getirdim. Erken doğdular. Bu nedenle 10 gündür de hastanedeyiz. Bu dernekle ilgili herhangi bir bilgi sahibi değildim. Yanıma gelip kızlarıma ördükleri yün giysileri hediye ettiklerinde çok mutlu oldum. Bizi düşünen birilerinin olması yalnız olmadığımı hissettirdi. Bu derneğin tüm gönüllülerine sonsuz teşekkür ediyorum.'

HABER: SAMİRA ŞARİPOVA
FOTO: SAMİRA ŞARİPOVA

Maharetli ellerin işi;

marküteri

Farklı renk ahşapların bir araya getirilerek oyulmasıyla oluşan sanata marküteri deniliyor. Değerini bilenler için marküteri eserlere sahip olmak bir ayrıcalık. Çünkü; bir kere yapılan eserin bir ikincisinin tekrarı mümkün değil. Kişiyeye özel ürünleri ile geçmişte oldukça popüler olan marküteri şimdilerde teknolojinin faydalarından yararlanılarak lazer kesimle de olsa varlığını sürdürüyor.

Marküteri sanatının tarihçesi eski Mısır dönemine kadar gidiyor. Marküteri tarihte ilk kez Mısır Kraliçesi Kleopatra'nın sarayındaki ustalardan ahşap üzerine tablolar istemesiyle ortaya çıkıyor. Saraydaki ustalar Kraliçe Kleopatra'nın zulmünden ve gazabından korkup, sarayın her yerini farklı tarzda tekniklerle yaptıkları ahşap oymalarla dolduruyor. Kraliçe Kleopatra'nın sarayını süsleyen eşyalar, daha sonraları Fransa, İran, Arabistan ve İtalya'ya da yayılıyor.

Kırgızistan'da marküteri sanatı

Uzun süredir birçok ülkede icra Uzun süredir birçok ülkede icra edilen ahşap oyma sanatı marküteri, Kırgızistan'da yeni ortaya çıkıyor. 25 yaşındaki Cıldızbek Toktogul Uulu Kırgızistan'daki marküteri zanaatçilerinden biri. Toktogu Uulu üniversite yıllarında tanıştığı ahşap oyma sanatının ülkedeki durumuna ilişkin şu

açıklamaları yapıyor: "Bu sanat ülkemizde ilk kez bundan 15 yıl öncesinde Rus Ressam Vladimir Gorovoy tarafından icra edildi. Kendisi benim de ustam olur. Gorovoy marküteri sanatına ilgili duyanlara eğitim vermeye devam ediyor. Ülkemizde henüz çok yeni olduğu için sadece birkaç usta önderliğinde yapılıyor."

Marküterinin yapım süreci

Toktogul Uulu en üst düzeyde bilgi ve beceri gerektiren marküteri sanatının yapımında dikkat edilmesi gereken hususları şu şekilde ifade ediyor: "Süsleme tekniğinde kullanılan malzemeler 5 milimetre kalınlıktaki ahşap malzemelerin yan yana birleştirilmesinden oluşuyor. Bunları birleştirmeden önce uzun bir süre zemini pürüzsüz hale getiriyoruz. Sonrasında iki kez astar çekip kurumaya bırakıyoruz. Şap uygulamasından sonra sertleşmesini bekliyoruz. Bu işlemlerden sonra ahşaba şekil vermeye hazır hale geliyor. Ustanın ellerinde ahşaplar desenler, çiçek motifleri, yöresel ve etnik motifler ile göz kamaştırıcı sanat eserlerine dönüşüyor."

Tamamen doğal ve kişiyeye özel

Marküteri çalışmalarını Kırgızistan'ın en önemli noktalarında; Cumhurbaşkanlığı Rezidansı'nda, lüks restoran ve otel gibi mekanlarda sanat severlerin beğenilerine sunduklarını ifade eden Toktogul Uulu marküteri sanatına ilişkin hedeflerini şu sözlerle ifade etti: "Bugüne kadar bayrak, arma gibi ulusal sembollerini, milli kahraman Manas'ı, ayetleri, hayvanları, çiçekleri ve daha nice motifleri ahşaba işledik. Göçebe oyunları gibi uluslararası organizasyonlarda da eserlerimizi alıcılarla buluşturduk. Hedefimiz Manas Destanı'ndaki kahramanların figürlerini işleyip, tamamen doğal ve kişiyeye özel bu sanatı Kırgızistan'ın her yerine ulaştırabilmek."

KTMÜ İletişim Fakültesi festivallerin gözdesi

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) İletişim Fakültesi imza attığı başarılı çalışmalarıyla ödülleri her geçen gün yenisini ekliyor. İletişim Fakültesi'nin çalışmaları Sinema ve Televizyon Eseri Sahipleri Meslek Birliği (SETEM) Akademi Bak ve Uluslararası İpek Yolu Kısa Film Festivali'nden ve Kısa Metrajlı Filmler Ülkesi Kırgızistan adlı 8. Uluslararası Film Festivali'nden ödüle layık görüldü.

SETEM'den birincilik

KTMÜ İletişim Fakültesi'ne bir ödül de Sinema ve Televizyon Eseri Sahipleri Meslek Birliği (SETEM) Akademi Bak ve Uluslararası İpek Yolu Kısa Film Festivali'nden geldi.

Festivalin 'Uluslararası Belgesel Filmler' kategorisinde Radyo-Televizyon ve Sinema Bölümü mezunu İlgiz Şerniyaz'ın yönettiği "Heritage" (Miras) adlı film 'En İyi Belgesel Film' ödülüne layık bulundu.

SETEM tarafından 10 Aralık 2018'de İstanbul'da düzenlenen ödül törenine, çok sayıda film yönetmeni, yazar ve besteci katıldı.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü'nün desteklediği festivalde Türkiye, Çin, Kırgızistan, Özbekistan, Azerbaycan, Kazakistan, İtalya, Suriye, Hindistan, Irak, Yunanistan, İran, Afganistan ve Pakistan'dan 3058 film gösterildi.

Kısa Metrajlı Filmler Ülkesi Kırgızistan film festivalinden ödül

8. Uluslararası Kısa Metrajlı Filmler Ülkesi Kırgızistan adlı film festivalinin en iyileri arasında KTMÜ çalışmaları da yer aldı.

Bişkek'te 15 Aralık 2018 tarihinde düzenlenen festivalde ulusal film kategorisinin 'En İyi Film Yönetmenliği'ni İletişim Fakültesi Radyo-Televizyon ve Sinema Bölümü mezunu Karaş Canışov'un "Elveda" adlı filmi kazandı.

İletişim Fakültesi mezunları İlgiz Şerniyaz ve Karaş Canızakov'un ödül kazandıkları filmler, İletişim Fakültesi Öğretim Görevlisi Artıkpay Süyündükov'un danışmanlığında ve rehberliğinde bitirme tez çalışması olarak çekilmiştir.

Manaslı öğrencilere Cumhurbaşkanlığı Bursu

HABER: MEDIA MANAS
FOTO: ÖMER KÜFREVI

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) öğrencileri, Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı bursunu almaya hak kazandı.

KTMÜ İletişim Fakültesi öğrencisi Adinay Kurmanova ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencisi Atabek Apışev'e başarı belgeleri Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov tarafından 25 Aralık 2018'de Ala-Arça Devlet Konutu'nda verildi.

Burs adayları öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumları tarafından teklif edildi. Kırgızistan genelindeki 38 kurumun yönetimi tarafından 210 öğrenci 2018'de Cumhurbaşkanlığı Bursu'na aday gösterildi.

Burs kazananlar derslerdeki başarıları, ulusal ve uluslararası etkinliklere etkin olarak katılmaları gibi ölçütlere göre belirlendi. Bursa lâyük bulunan 69 öğrenciye 50 biner som burs verildi.

Kırgızistan Devlet Kanalı KTRK Spor' un haber ve program muhabiri olan Gazetecilik Bölümü 4. Sınıf öğrencisi Adinay Kurmanova, başarılarıyla daha önce de çeşitli burslar ve ödüller almıştı.

İktisat Bölümü 4. Sınıf öğrencisi Atabek Apışev'in başarıları da kendisine daha önce burs ve bilgi olimpiyatı başarıları getirdi.

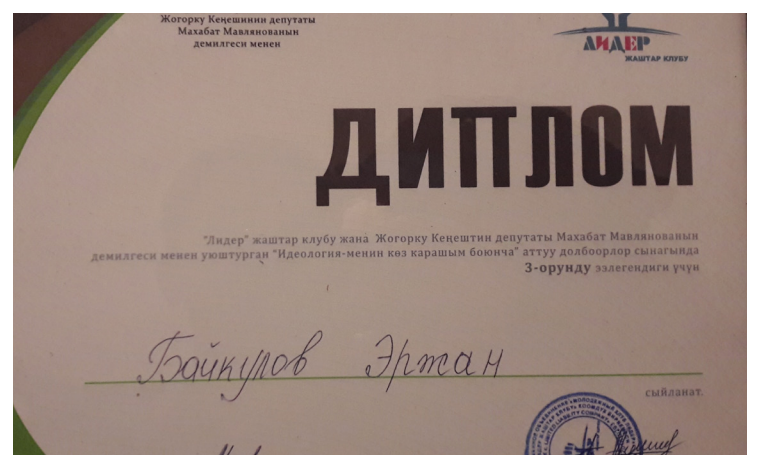

KTMÜ öğrencisinin ülke çapındaki başarısı

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) öğrencileri her alanda başarılarını kanıtlamaya devam ediyor.

HABER: MEDIA MANAS
FOTO: ÖMER KÜFREVI

KTMÜ Edebiyat Fakültesi Mütercim-Tercümanlık bölümü Kırgızca-Türkiye Türkçesi programı 4. sınıf öğrencisi Ercan Baykulov, Kırgız Cumhuriyeti Parlamentosu Cogorku Keneşi Millet-

vekili Mahabat Mavlyanova himayesinde ülke çapında düzenlenen "Benim gözümle ideoloji" adlı proje yarışmasında üçüncü oldu.

Ercan Baykulov'un "Devletleşmeyi koruma ve eğitilmiş toplum" isimli projesi toplumu devletleşme ideolojisi çerçevesinde

eğitme amacı güdüyor. Ülke genelinden 200 projenin katıldığı yarışmada bu projelerin 11'i finalde birbirlerine üstünlük sağlamaya çalıştı. Yarışmanın üçüncüsü KTMÜ öğrencisi Baykulov'a 22 Aralık 2018'de düzenlenen törende başarı belgesi ve akıllı telefon hediye edildi.

'Köpek pazarı'

Alp Yurtçecek

Bişkek, Oş Pazar bölgesinde haftanı belli günleri kurulan ve nadir köpek türlerinin de alınıp satıldığı pazardan bir kare.

'Bişkek'te Hindistan'

Aygerim Turdalleva

Hindistan'da ki tıp okullarının hem pahalı olmasından hem de yoğun rekabet içermesinden dolayı Bişkek'te bulunan Tıp Okullarında 3000 i aşkın Hindistan Vatandaşı okumakta ve yaşamaktadır.

'Sığınma evleri'

Asel Saparbekova

Kışın eksi yirmilere varan soğuklarda sokaklarda yaşayanların sığınması için dönemsel açılan evlerde, onlarca evsiz hem sıcak bir yatak hem de yiyecek sağlanmakta.

• **KTMÜ adına sahipleri**
Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı
Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmirzayev

• **Genel Yayın Yönetmeni**
Prof. Dr. Hamza Çakır

• **Yayın Koordinatörü**
Doç. Dr. Aslı Yurdigül

• **Sorumlu Müdür**
Öğr. Gör. Dr. Gülzada Stanaliyeva

• **Çeviri**
Öğr. Gör. Dr. Regina Camankulova
Araş. Gör. Dr. Topçugül Narmamatova
Öğr. Gör. Dr. Venera Narinova

• **Editör**
Araş. Gör. Banu Erdoğan Çakar
Araş. Gör. Zeki Okyay

• **Gazete Tasarımı**
Ravşan Abdullaev

• **Yazışma Bilgileri**
KTMÜ İletişim Fakültesi
Cal Yerleşkesi, Bişkek
Tel +996 (312) 492756/1164

Yerel Süreli Yayın
"Rubikon" matbaasında
2000 adet basıldı.